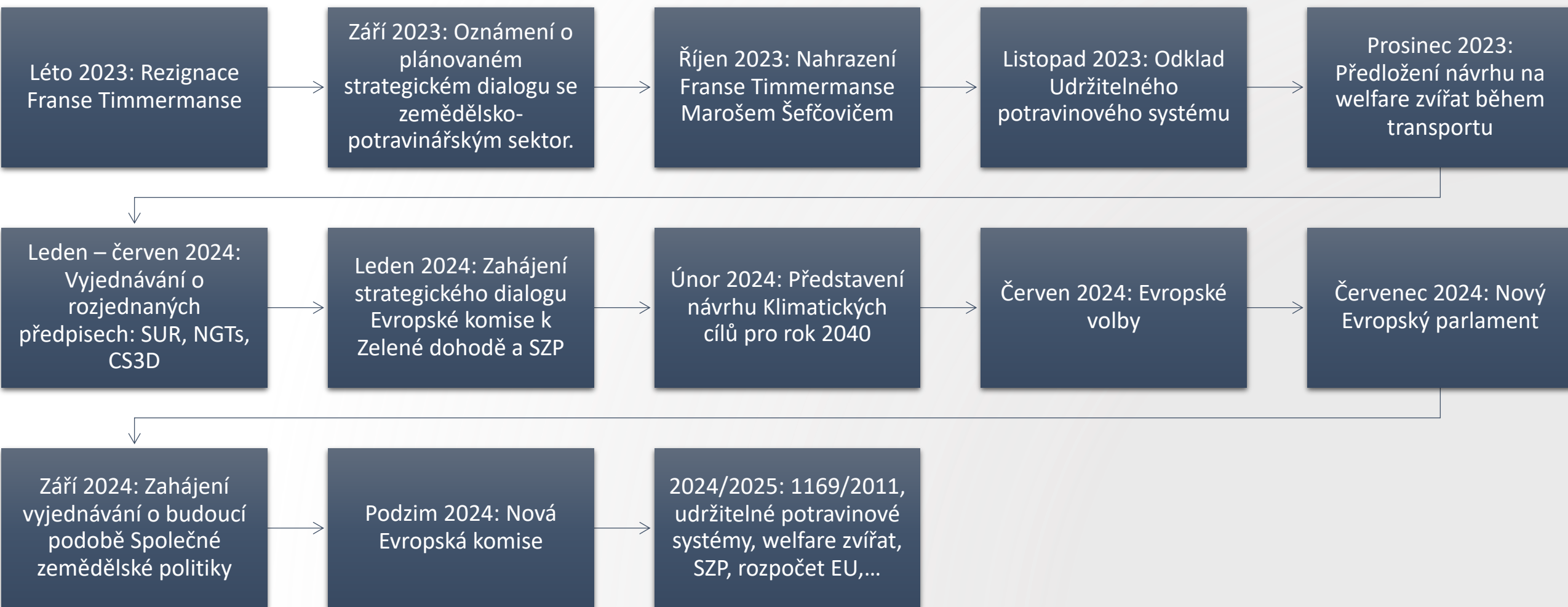
A close-up photograph of several onion plants growing in dark, rich soil. The plants have vibrant green, upright leaves and bulbous, light-colored roots. The background is softly blurred, emphasizing the texture of the soil and the structure of the onion plants.

VÝZVY EVROPSKÉ ZELENÉ DOHODY PRO PĚSTITELE ZELENINY

Adéla Paďourková,
30/01/2024

EVROPSKÁ ZELENÁ DOHODA – AKTUÁLNÍ STAV

STRATEGICKÝ DIALOG EVROPSKÉ KOMISE

Cíl: konec polarizace debaty u zemědělsko-potravinářských otázek, budoucnost evropské SZP i Zelené dohody

Spuštěn dne 25/01/2024, za účasti zemědělských, potravinářských, spotřebitelských, environmentálních organizací

Intenzivní dialog 4 – 6 týdnů jednou týdně, pro nevybrané organizace veřejná konzultace a další možnosti zapojení se

Celkově potrvá několik měsíců, během léta by měly být zpracovány všechny reflexe, v září 2024 předložení závěrů

Zapojení českých organizací?
Zapojení MZe?
Nová Komise? Šefčovič?

UDRŽITELNÉ POUŽÍVÁNÍ PESTICIDŮ

Evropská komise 2022: redukce 50 % na národní i EU úrovni (min 35 %), 2 kategorie, zákaz v citlivých oblastech, 2030, 2015-2017

COMAGRI 2023: 50 % (min 35 %), 2035, 2011 – 2013, flexibilita pro ČS v oblasti citlivých oblastí

COMENVI 2023: různé kategorie redukčních cílů (pro CZ 50 % a 65 %), vyšší EU cíle, praktický zákaz v citlivých oblastech, pásma 5m

PLÉNUM 2023: odmítnutí návrhu Komise, návrh na vrácení návrhu k přepracování

RADA 2024: ve vyjednávání pokračuje, snaha rozdělit nařízení na 2 části – technické (nyní) a citlivé (2028), zatím bez úspěchu

GLYFOSÁT

Evropská komise 2023:
schválení prodloužení
licence na používání
glyfosátu o 10 let, do
15/12/2033

ENVI NGOs 2024: tři
žaloby proti rozhodnutí
Komise, cíl Soudní dvůr
EU, žádost na stažení
rozhodnutí Komise

NOVÉ GENOMICKÉ TECHNIKY

Evropská komise 2023: 2 kategorie – NGT1 a NGT2, zákaz obou kategorií v ekologickém zemědělství, povinné označování NGT1 u sáčků s osivem, neřeší patenty

COMAGRI 2023: 2 kategorie – NGT1 a NGT2, NGT1 by měly být vyloučeny z patentovatelnosti, sáčky s osivem by nemusely být označovány, zákaz v ekologickém zemědělství (přezkum po 7 letech), precizní šlechtění

COMENVI 2024: NGT1 a NGT2, vyloučení z patentovatelnosti, podpora označování sáčků s osivem NGT1, zákaz v ekologickém zemědělství

PLÉNUM 2024: únor – březen

RADA 2024: ???, patová situace

CERTIFIKACE ODSTRAŇOVÁNÍ UHLÍKU

Evropská komise 2022: dobrovolnost, uhlíkové zemědělství, pouze odstraňování, zemědělské postupy vnímané jako škodlivé by ze systému měly být vyňaty, obchodovatelnost kreditů – finanční příležitosti pro zemědělce?

Zalesňování a opětovné zalesňování; lepší udržitelné obhospodařování lesů; agrolesnictví a jiné formy smíšeného hospodářství kombinující dřevinnou vegetaci a systémy rostlinné nebo živočišné výroby na těžce půdě; používání meziplodin, krycích plodin, ochranné orby a zvyšování počtu krajinných prvků; ochrana půdy; snižování ztráty půdy erozí a zvyšování obsahu organického uhlíku v půdě na degradované orné půdě; cílená přeměna orné půdy na úhor nebo půdy vyňaté z produkce na trvalé travní porosty

Evropský parlament 2023: zachovává dobrovolnost, vedle odstraňování uhlíku doplňuje i snižování emisí, zřízení společného elektronického registru pro celou EU, v němž budou uchovávány dokumenty související s certifikačním procesem

Rada 2023: zachovává dobrovolnost, posiluje flexibility, upravuje kontroly, zřízení společného elektronického registru pro celou EU,

Trialogy 2024: snaha dosáhnout dohody do evropských voleb (červen 2024 – 19/02/2024 poslední trialog?), měly by být zohledňovány čtyři různé typy činností, jednotek a metodik, konkrétně trvalé odstranění uhlíku, odstraňování uhlíku v zemědělství, trvalé ukládání uhlíku a snižování emisí skleníkových plynů

MONITORING ZDRAVÍ PŮDY

Komise 2023: cílem právního předpisu o monitorování zdraví půdy je dosáhnout v Evropské Unii do roku 2050 zdravé půdy, a to skrze shromažďování údajů o zdraví půdy a jejich zpřístupnění zemědělcům a dalším správcům půdy.

Návrh rovněž zavádí udržitelné hospodaření s půdou jako normu a řeší situace nepříjemných zdravotních a environmentálních rizik v důsledku kontaminace půdy. Nezavádí ale žádné právně závazné cíle pro členské státy.

Spojnice mezi monitoringem zdraví půdy a certifikací odstraňování uhlíku, shromažďování údajů o půdě = šetření s vodou, s živinami, zlepšení výnosů

Členské státy by měly stanovit pozitivní a negativní postupy hospodaření s půdou, na základě vnitrostátních posouzení stavu půdy budou definovat opatření ne regeneraci, která by degradovanou půdu vrátila do zdravého stavu. Tato posouzení by rovněž měla být podkladem pro tvorbu dalších politik, včetně pravidel SZP.

Členské státy budou muset identifikovat, zkoumat, posuzovat a sanovat kontaminované lokality. - PRINCIP ZNEČIŠŤOVATEL PLATÍ

Vyjednávání v institucích pomalé, chybí stanovisko jak EP, tak Rady

UKRAJINA & SZP

UA: Evropská komise plánuje prodloužit liberalizaci obchodu s Ukrajinou o další rok, do června 2025, aktuálně projednáváno

UA: Komise po tlaku EP, ČS, zemědělských organizací zvažuje určité ústupky pro některé komodity

UA: ze strany členských států i zemědělských organizací stupňuje tlak na znovuzavedení cel a kvót

SZP: diskuse o povolení výjimek z uplatňování DZES 7 a 8 – Komise odmítá, EP a ČS ale posiluje tlak

Obě rozhodnutí v horizontu několika týdnů

DĚKUJI

